

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas Psalmorvm Decades

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Delicta quis intelligit? ab occultis meis munda me.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

merces multa, cum non possit seipsum deus negare, qui ad Abraham dicit,
Gen. xv. Ego merces tua magna nimis.

Delicta quis intelligit: ab occultis meis munda me.

Domine & meis, in hebræo non sunt. Et delicta, errores sunt, ut Hierony-
mus transfert, seu ignoratiæ, sic psal. vij. titulum omnes sunt interpretati: Igno-
rantia David, quo significatur etiam ea peccata, quæ nos occulto præsumptio,
ut seipsum in ipsa media tribulatione & humilitate, nos fallat, ut de humilitate
de ipsa nobis placeamus, ac de ipso nostri contemptu, de ipsa peccati confessione,
de ipsa superbiæ accusatione, superbiamus. Ideo non possunt non esse uera iu-
dicia domini & iusta perpetuo, etiam si perpetuo illis iudicemur & quicquid
sumus & facimus per ea damnetur.

Quæritur, unde ista delicta & errores seruo dei, qui custodit iudicia domini,
& cui lex innocens, fidelis, recta, electa & omnibus modis amabilis est: An &
dilectio non est plenitudo legis: An non custodit seruus dei, iudicia dei, aut men-
titur sese custodire: Respondet Apostolus Ro. vij. Corpus mortuum est propter
peccatum, spiritus autem uiuit propter iustificationem. Unde & in hoc Prophe-
tæ spiritus, docet fideles Christi, simul esse peccatores & sanctos, & condelecta-
ri seruireque eos mente legi dei, & carne legi peccati. Quatum enim credunt, tan-
tum iusti sunt, quatum uero carnem habent, tantum peccatores sunt. Caro enim
concupiscit aduersus spiritum, & spiritus aduersus carnem. Carnem autem (ut
dixi) non crassam hanc partem nostri intelligimus, sed affectum carnis occul-
tissimum & altissimum, caput scilicet serpentis antiqui, a quo nemo satis sibi
cauere potest, qui & facit, ut nemo errores suos intelligat & in multis offenda-
mus omnes, & occultis in quinemur, ut non sit iustus in terra, qui faciat bene
& non peccet. Stat ergo sententia: Donec in carne sumus, nemo suos errores
intelligit. Ideo cum lob. vij. omnia opera nostra uereri oportet, & scire quod in con-
spectu dei non iustificabitur omnis uiuens.

Proinde desperado de seipso & omnibus suis, unum hoc remedium appre-
hendat, ut ad thronum misericordiæ confugiat, petatque mundari ab occultis, hac
sola humilitate saluus erit, cor enim hominis prauum est & inscrutabile. Et quis
glorietur se habere mundum cor: Et Aug. hic uere dicit: Peccatum ita tegit
oculos, ut etiam hoc non uideas, unde teguntur, immo hoc minime omnium
uideas, ut in oculis quoque carnalibus cernere est. Non ergo dicit: Quis delicta
habet: omnes enim habent, sed non omnes intelligunt, immo nemo intelligit.

Cum autem hæc scientia sit uniuersalis, prorsus omnibus hominibus tribu-
ens delicta, quæ non intelligant. Quid audet nostri Sophista, qui prætextu igno-
rantie inuincibilis, obicis oblati, primi motus, faciendi quod in se est, & alia
rum multarum nugarum, homines securos & mundos faciunt, incautos & in-
curiosos reddunt, in iudicijs dei obseruandis, & aliquando sine peccato saltem
ueniali esse posse somniant: Propheta certe, sine mortali peccato fuit, & esse
affirmat, qui secum hæc dicunt (ut illi de peccato loquuntur mortali) immo &
sine ueniali, cum hæc dicat in spiritu ardens: Neque enim hæc ad deum oraret, nisi
spiritu serueret, & tamen nemini dicit suos errores esse cognitos, & tales erro-
res, quos nisi deus mundaret, saluum fieri non permetterent, neque super uenia-
libus tam ardentem oraret & mundari ab eis peteret, quæ illi tam uilia habent,
ut nesciam

superbiæ na-
strenequitiæ

Caro quid sit

Sophistarum
hereses.

ut nesciam quibus pene ludicris ea tolli doceant. Sic Paulus. j. Corint. iiii. dicit, se nullius esse conscium, sed non in hoc iustificatum. Et Iacobus; In multis offendimus omnes. Has omnes ueritatis & humilitatis sententias, hypocrite illi superbi simul extinguunt suis impijs cogitationibus, quibus opera bona, & merita excogitauerunt, & uenialia peccata a mortalibus distinxerunt, de quibus nunc dicit.

Et ab alienis parce seruo tuo, si mei non fuerint dominati, tunc immaculatus ero, & emundabor a delicto maximo.

Hebraeus ita: Etiam a superbis retine seruum tuum, non dominantur in me, tunc integer ero, & mundabor ab iniquitate multa. Interpretes uidentur legisse literā, Res, pro dalet, ideo מטריר Miserim, pro מטרירי, misedim, id est alienos, pro superbis tradiderunt. Et qd̄, parce hic dicit, hebreis sonat in custodia, qua retinetur aliquis, ne faciat, uel patiat, Gen. xx. Custodiui te, ne peccares in me, id est retinui, Cuius uerbi Emphasis indicat periculum illud maximum & certamen periculosissimum, quo lupi rapaces hypocrite, sub uestimētis ouium, quarunt deuorare animas simplices, & de pietate fidei (qua sola lex impletur & amatur) in superstitionem impietatis & operum abstrahere, quibus magis offenditur lex. Adeo scilicet magna res est, in pietate fidei perseverare, ut spiritus non possit satis monere & inculcare, ut a superbiorum hypocritarum blandis doctrinis caueamus.

Quanta uero fiducia pronunciat, eos superbos esse, Reuera enim, ubi fides non est, ibi operum fiducia sine fine superbit, sed tā occulto & spiritali dolo, ut prorsus intelligere ipsi nequeant, qui superbiunt, omnia enim, quae humilitatis & pietatis sunt speciosius ostentant, quare fideles, ut nemo queat esse tutus, nisi cui dominus pepercerit & ne rapiatur eorum exemplis & uerbis, retinuerit, sicut hic oratur & orari docetur. Hii sunt de quibus Ro. ult. dicit Qui per dulces sermones & benedictiones corda seducunt innocentium.

Dicit ergo: Contine seruum tuum, ne superbi isti me rapiant & fallant, si enim a te retentus fuero, ut nihil in me praeualeant, quantumlibet speciosis exercitiis & pompis operum ac uerborum, tunc uere innocens, perfectus, integer, & simplex ero, teut. *Ein frommer man.* Vbi simul a contrario significat, sese futurum impium, si retentus non fuerit, & illi in eum praeualuerint. Amilla enim fide, in operibus confidet, & ullulabit cum lupis, qui antea fuit, ovis simplex Christi. Dixi superius, Interpretem nostrum, solere uocabulum Tham, pro immaculato ferme transferre, quod Apostolo Ro. xvj. innocētes seu simplices, græce, acacus, significat. Verba Apostoli, hunc uersum clare illuminantia sunt hæc: Obsecro uos fratres, ut obseruetis eos, qui dissensiones & offensa cula, iuxta doctrinam, quam uos didicistis faciunt, & declinetis ab illis: Huiusmodi enim Christo domino nostro non seruiunt, sed sibi uentri, & per dulces sermones & benedictiones seducunt corda innocentium. Hic sane locus, innumerabiles Prophetarum & psalmodiarum loca elucidat, & in uniuersas hominum traditiones, mira energia, epistola & emphasi uerborum grassatur, ideo tenaci & presenti memoria tenendus omni Christiano pectori.

Impietas delictū maximū. Et emundabor a delicto maximo, hoc delictum maximum multis, superbia esse putatur, id quod non male, sed obscure & improprie, siquidem impietas, superbia est. Verum hoc uult Propheta, quod impij, a minutis illis peccatis mundantur, dum